

● Tayyib Atmaca

dOkunan Şiirler -26-

Bazı şairler vardır ya sabah uyanır uyanmaz ya da yatağa girmeden önce bir şiir yazarak o günü karlımak yada uğrlamak için kendi kendisiyle yarışır. Sanki şiir yazmadığı bir günü peygamberimiz Hz. Muhammed'in "İki günü birbirine eşit olan zarardadır." hadisi ile karşılaştırarak durumdan vazife çıkarmaya çalıştığını söylesem maksadı aşmış olmam inşallah.

Çok yazmak, bütün dergilerde görünmek söz konusu şairi belki isim olarak öne çıkarır ama okur takip ettiği dergilerde bu isme rastladığında da "yine mi sensin yahu" deyip bu şairin üzerine bir mum damlatarak başka şairleri okur.

Bir şair elbette her gün bir şiir yazabilir. Tekrara düşmeyerek yeni imajlar, duygular, imgeler yakalayıp şiire bir derinlik kazandırıyorrsa buyursun yazsın ama lütfen bir ay boyunca yazdığı şiirleri de dergilere pay etmesin.

Her canlının cansızın bir dış yüzü bir de iç yüzü vardır. Biz daha çok insanın dış yüzüne bakarak iç yüzünü görmeye çalışırız. Şair de şiirlerinde çekmiş olduğu iç dünyası fotoğraflarını bir şekilde dizelerine yansıtır. Biz de buradan hareketle hem şairin kalbimize ne kadar dokunduğunu hem de bu şairle ne kadar duygu akrabalığımızın bulunup bulunmadığını test etmiş oluruz. Bir şairle ne kadar duygu akrabalığı kurarsak o kadar şiiriyle bize yakın durur.

Her şiirin kendi içinde kuralları vardır. Şiiri biraz da bu kurallar belirler. Şair tezgahında şiiri bir Anadolu kilimi gibi dokuyabiliyorsa ve dahi kilimdeki motifler bize aykırı da gelse şair kilimini elbette dokumuş sayılır. Bizim duygu dünyamıza akraba olmayan şairler elbette başkalarının akrabası olduğu gibi aynı zamanda bu şairin "bizden" olmasını düşünmek zorunda da değiliz.

Yüzümüzü şaire ve şiire dönecek olursak; insan yüzünün de çok görünerek eskiyebileceğini söyleyebiliriz.

Her gün aynı yemeği yemediğimiz gibi, aynı elbiseyi de elbette giyemeyiz.

Her gün karşılaştığımız bir dostumuzla kalbimizi kalbimize yaslayacak şekilde kucaklaşmayız ama uzun süre birbirimizi görmediğimiz zaman karşılaştığımızdaki sıcaklığın derecesi ile her gün karşılaşmanın derecesi aynı değildir.

İnsan insanı özlediği müddetçe aradaki arkadaşlık, kardeşlik, dostluk hukuku korunmuş olur.

Bazen bir dostunuzla uzun süre görüşmeseniz sonra da vaktin bir kavşağında bulduğunuzda, aradaki hoşbeşten sonra hiç konuşmasanız dahi hâl dilinizle birbirinize çok şeyler anlatırsınız.

İşte şair de hâl dilini yazılı hâle getirilerek şiir diye okunmasına gönül ve bilgi becerisi katan söz sarrafıdır.

Necip Fazıl Kısakürek'in; "Pazarcı bağırır, kuyumcu bağırır, eskici bağırır, antikacı bağırır. Çünkü sadece malı ucuz olanlar kendi reklamını yapar" derken de tam da bunu kastediyor olmalı.

Günümüzde yayınlanan edebiyat dergilerine baktığımızda dergilerin içerik olarak birbirlerinden pek farklı olmadıklarını görürüz. Bunun en bariz örneği de bir dergide yazan şair/yazarın onlarca dergide şiirlerinin yazılarının yayınlandığını görürüz. Bundan dolayı da dergiler birbirlerinin benzer kopyaları gibidir.

Günümüzde çıkan dergilerde çok az yazan ve şiirin sancısını çeken şairler, her ne kadar da bu "pazar"da görünmeseler de bazen şiirlerini yayınlamaları bazen de şiiri yaşayarak edebiyat dünyasında varlıklarını sessiz sedasız sürdürdüler. İşte bu şairlerden birisi de *Âdem Konandır*.

Âdem Konan, az yazan, az şiir yayınlatan, şiirin sancısını çekerek okuyan, şiirden kopmayan ve şiirleriyle gönlümün akrabası bir şairdir.

Yaklaşık kırk yıl önce *Tercüman Gazetesinin* açmış olduğu şiir yarışmada *Pencereler Uzaklara Açılır* şiiri ile şiiri ile vaktimize buyurmuştu.

Âdem Konan her ne kadar da *Bizim Ocak, Töre, Dolunay, Türk Yurdu, Kanat, Araf, Minâ, Son Duvar, Türk Edebiyatı, Kurgan Edebiyat, Gündönümü, Kanat, Araf, Son Duvar* gibi dergilerde yazıp bu dergilerin bazılarının da kurucuları arasında yer alıp bu dergilerde şiirlerini yayımlasa da Hüseyin Özbay ile birlikte hazırladığı *Türk Şiir Güldestesi* haricinde tek şiir kitabı *Irmağın Yakarışı**dır.

Bu kitap aynı zamanda 1993 yılında "Öğretmenler Arası Kitap Yarışması Şiir Dalında" birincilik ödülüne layık görülür ve 1995 yılında ilk baskısı yapılır. Aradan bunca zaman geçtikten şair, bu kitabın ikinci baskısını yeniden okurlarının karşısına çıkıyor. Bu arada şairin baskıya hazır başka şiir kitapları olduğunu biliyorum ama demek ki her kitabın bira kaderi var. Biz kitabın bize dokunan yerlerine doğru açılalım.

*Adem Konan, *Irmağın Yakarışı*, 2. Baskı, Kurgan Yay., Ankara, 2021

Şair geleneğe uyarak Münâcât ve Nâ't-ı Şerif ile başlayarak şiir bahçesine buyur eder.

“Söndü bütün ışıklar!..
Ya isyandır tuttuğum, ya nisyân
Daha bilmedim şunu;
“Beli” diyen irak olur belâdan...

İstemeyi bilmedim;
Boyum büyüdüğe korktum gölğemden...
Şimdi ne yol ne yön kaldı,
Kaybolmuş bir gemiyim ben!

Nice kapılardan geçtim
Alnıma sürüldü bir kurban kanı...
İçimden neler geçti; ne kötü düşünceler,
Vurup çalkanı çalkanı...

Söz dağıldı,
Dünyanın direği çöktü...
Harap şehirlerde dolaşıyorum;
Künyemde senin adın...
Zulme uğramışlardanım,
Yalnızım...” (s. 7)

Bu uzun Münâcât aynı zamanda 1992’de Türkiye Diyanet Vakfı tarafından düzenlenen Münâcât Yarışması’nda üçüncülük ödülüne layık görülür.

Âdem Konan Nâ't-ı Şerif ile peygamberimiz Hz. Muhammed’e olan sevgisini şöyle dile getirir:

“Nerelere tutunurdum olmasan,
Gölgelere
Yahut suya mı yazardım arzuhâlimi!?”

Ne ışığım kaldı ne âşıklığım,
Kaçsam kaçamam bu zulüm fırtınasından,
Dursam duramam!..

Aksa deryâlar doldurmaz bu bendeki boşluğu...
Sen’den başka
Kimselerin gücü yetmez silmeye
İçimdeki şüpheyi ve korkuyu...

İpin takılır diye uzattım boşluklara
Bu serseri başımı.
İçimdeki uğultu arttı günden güne;
Arttı yoksulluğum, çürümüşlüğüm...

Efendim âh! Rüzgârım âh! Efendim!
Kötülük çağında dünyaya geldim.
Girsin aydınlığın rüyâlarım,
Artık kurudu nehrim!..

Su çekildi,
Taşlara yapıştım bir yosun gibi...
Sana çağırıyor beni
Serin yaprak, yeşil su,
Güvercin beyazlığı yahut olgun fildişi..
Gülümsüyorsun gibi...

Nerelere tutunurdum olmasan,
Gölgelere
Yahut suya mı yazardım arzuhâlimi!?” (s. 12,13)

Her şairin yaşadığı şehirde hatıraları vardır. Bazen bu hatıralar insanı alır çocukluğuna, ilk gençlik yıllarına götürür. Dünyanın çeşitli şehirlerinde makamları bununan Ashâb-ı Kehf makamlarından birisi de Kahramanmaraş’ın Afşin ilçesindedir ve şair bu topraklarda ilk gençlik yıllarını yaşamıştır. Bu Ashâb-ı Kehf şiirini de bu bilinçle bu şiiri üçüncü şiiri olarak sayfalara taşır.

“Kralın zulmünden kaçtım
Bir mağara buldum saklanacak,
Uykudan, dalgınlıktan...
Gün olur parıltılarla dolar;
Yaprak, çiçek ve bulut...
Gün olur yılan, çıyan...

Nereye varılır böyle kaç ha kaç,
Kaç yıl geçer aradan?..
Uykularda sağa sola dönerken
Dışarda gün doğar doğar batar mı,
Dağlar ardından...

O ki uyandırandır,
Gün gibi geçip giden asırlık uykulardan!
Acep görür müyüm bir gün;
“Hükmü yok elindeki gümüş akçenin
Artık burda Tekyânus’un hükmü yok
Korku da yok, uyanın!”
Diye çağırıldıklarını,
Bittiğini dünyanın...” (s. 14,15)

Âdem Konan’ın bize dokunan şiirleri elbette bu kadar değil. Şiiri daha çok yazıp, içinde yaşayarak sürdürdüğünden yayınevlerinin kapısını aşındırmayı aklından dahi geçirmez. Belki günün birinde bir yayınevi talip olursa şairin başka başka kitaplarını okuma imkanına kovuşuruz.

Bazen bir şair bir şiirle, bazen de bir kitapla edebiyat dünyasında yerini alır.

